

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील (TSP) तसेच आदिवासी उपयोजना बाह्य क्षेत्रातील (OTSP) शासकीय आश्रमशाळा/वसतीगृह इमारतींची देखभाल व दुरुस्ती योजना राबविण्याची कार्यप्रणाली निश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: शाआबां-२०२४/प्र.क्र.२१०/बांव्यक.

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक - २७ फेब्रुवारी, २०२४.

संदर्भ :- (१) नियोजन विभाग, शासन परिपत्रक क्र.ससमा-२०१०/प्र.क्र.४८(भाग-१)/का-१४६१, दि.११.०६.२०१८.

(२) शासन निर्णय क्रमांक : आविवि-२६२३/प्र.क्र २५/का.०५, दि.११.०९.२०२३.

(३) शासन निर्णय क्रमांक : आविवि-२६२३/प्र.क्र.२५/का.०५, दि.०७.११.२०२३.

(४) शासन परिपत्रक क्र. आविवि-२०२३/प्र.क्र.२०२/बांव्यक/११४६, दि.१७.१०.२०२३.

(५) शासन निर्णय क्रमांक : शाआबां-२०२२/प्र.क्र.१२६/का.१३, दि.२७.१२.२०२३.

प्रस्तावना:-

आदिवासी विकास विभागामार्फत आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील अनुसुचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी शासकीय आश्रमशाळा बांधकाम ही योजना लेखाशिर्ष ४२२५ ११०९ (TSP) तसेच आदिवासी उपयोजना बाह्यक्षेत्रातील अनुसुचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी शासकीय आश्रमशाळा बांधकाम ही योजना लेखाशिर्ष ४२२५ १११८ (OTSP) अंतर्गत व लेखाशिर्ष ४२२५ १०८३ (TSP) व ४२२५ १०९२ (OTSP) अंतर्गत वसतीगृह इमारतीचे बांधकाम राबविण्यात येते. सदर योजनेअंतर्गत मंजूर असलेल्या शासकीय आश्रमशाळा व वसतीगृहाचे नवीन इमारतींचे बांधकाम करण्यात येते. शासकीय वसतिगृह इमारती व आश्रमशाळा यांची दुरुस्ती योजना सद्यःस्थितीत जिल्हा नियोजन समिती मार्फत राबविण्यात येत होती.

उपरोक्त संदर्भ क्र.२ व ५ येथील शासन निर्णय, दि.११.०९.२०२३ व दि.२७.१२.२०२३ अन्वये आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील (TSP) व आदिवासी उपयोजना बाह्य क्षेत्रातील (OTSP) शासकीय आश्रमशाळा इमारती, वसतीगृह, निवासी गाळे व अनुषंगिक इमारतींची देखभाल व दुरुस्तीची योजना सन २०२४-२५ या वित्तीय वर्षापासून राज्यस्तरावरून राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. दि.२३ व २४ जानेवारी २०२४ रोजी प्रकल्प अधिकारी यांच्या समवेत झालेल्या बैठकीत सदर योजना राबविण्याचे सुसुत्रीकरण व्हावे, यासाठी मार्गदर्शक सुचना निर्गमित करण्याबाबत ठरले. त्यानुसार यासंदर्भात कार्यपद्धती निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील (TSP), तसेच आदिवासी उपयोजना बाह्य क्षेत्रातील (OTSP) शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृह व कार्यालयीन इमारतींची देखभाल व दुरुस्तीसाठी खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबण्यात यावी.

- (अ) शाखा अभियंता/सहायक अभियंता श्रेणी-२ व उप अभियंता यांनी मुख्याध्यापक, आश्रमशाळा व अधीक्षक, वसतीगृह यांचेसमवेत प्रत्येक वर्षी आश्रमशाळा/ वसतीगृह इमारत यांची संयुक्तीक पाहणी करावी.
- (ब) तदनंतर सर्व इमारतीच्या दुरुस्त्याची Master list तयार करण्यात यावी व प्रत्येक दुरुस्तीच्या कामाच्या अंदाजित किंमतीची गणना करावी.
- (क) सदर दुरुस्त्या सोबत जोडलेल्या **Annexure-A** म्हणजे किरकोळ दुरुस्त्या, विशेष दुरुस्त्या व विविक्षीत दुरुस्त्या, भांडवली स्वरूपाच्या दुरुस्त्या याप्रमाणे वर्गीकरण करण्यांत यावे.

२. सदर दुरुस्त्या करण्यासाठी इमारती प्रकारानुसार वर्गीकरण शासकीय कार्यालयीन इमारती दुरुस्ती (२०५९ ४५६७), शासकीय वसतीगृह इमारत दुरुस्ती २७-लहान बांधकामे (२०५९ ४६७४), शासकीय आश्रमशाळा दुरुस्ती २७-लहान बांधकामे (२०५९ ४६८३) यांचे खालीलप्रमाणे प्रस्ताव लेखाशिर्षानिहाय सादर करण्यात यावे.

१. आश्रमशाळा इमारती दुरुस्ती
२. वसतीगृह इमारती दुरुस्ती
३. स्वयंपाक गृह दुरुस्ती
४. भोजनालय (Dining Hall) दुरुस्ती
५. शासकीय कर्मचारी निवासस्थाने दुरुस्ती
६. आवारास संरक्षक भिंत दुरुस्ती
७. खेळाच्या मैदानाची दुरुस्ती
८. इतर अनुषंगिक दुरुस्तीची कामे

उपरोक्त दुरुस्तीचे प्रस्ताव सादर करताना शासनाकडील निधीचा योग्य वापर होण्यासाठी खालीलप्रमाणे कामांना प्राधान्य देण्यात यावे.

१. शौचालय (Toilets) च्या दुरुस्त्या, प्लंबिंग दुरुस्ती
२. छत गळती (Terrace Leakage), सांडपाणी निचरा
३. इलेक्ट्रीक, दिवाबत्ती यांच्या दुरुस्त्या
४. पाणी पुरवठा (RO Repair)
५. इमारतीच्या रंगरंगोट्या
६. फरशीकाम बदलणे
७. दरवाजे, काचा व खिडक्या यांच्या दुरुस्त्या
८. इतर अनुषंगीक दुरुस्तीची कामे

इमारतीच्या दुरुस्तीचे प्रस्ताव सादर करताना त्या इमारतीचे सध्याचे आयुष्मान (Current age of building) व चटईक्षेत्र यांचा उल्लेख करण्यात यावा.

३. किरकोळ, विशेष, तसेच विवक्षित दुरुस्तीबाबत वार्षिक आराखडा उप अभियंता यांनी संबंधीत प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयास दर वर्षी माहे फेब्रुवारी मध्ये सादर करण्यांत यावा. प्रकल्प अधिकारी यांनी त्यांचे अभिप्रायासह उप अभियंता यांचेकडून प्राप्त झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत

कार्यकारी अभियंता यांना व प्रत माहितीसाठी अतिरिक्त आयुक्त, आदिवासी विकास यांना सादर करावी. कार्यकारी अभियंता सदर प्रस्तावामधील बाबींचे अंदाजपत्रकीय रकमेचे ढोबळमानाने किमतीसह प्रस्तावाचे वर्गीकरण किरकोळ दुरुस्ती, विशेष दुरुस्ती व विविक्षित दुरुस्ती असे करून त्यांचे अभिप्राय, निकड व आवश्यक त्या छायाचित्रासह मंजूरीसाठी प्रस्ताव सादर करतील. किरकोळ दुरुस्तीची कामे कार्यकारी अभियंता, विशेष दुरुस्तीची कामे अधिक्षक अभियंता व विविक्षित दुरुस्त्या विविक्षित दुरुस्त्या/भांडवली स्वरूपाची दुरुस्तीच्या कामास मुख्य अभियंता मंजूरी देतील. दुरुस्ती प्रस्तावास मंजूरी प्राप्त झाल्यानंतर सदर मंजूर प्रस्तावाची प्रत माहितीसाठी आयुक्त, व संबंधित प्रकल्प अधिकारी यांना पाठविण्यात याव्यात. त्यानुसार, मंजूर अंदाजपत्रके व कार्यारंभ आदेशांची १ प्रत प्रकल्प अधिकारी यांचे कार्यालयास देण्यात यावी. प्रशासकीय मंजूरीनंतर विशेष दुरुस्त्या व विविक्षित दुरुस्त्या यांची तांत्रिक मान्यता अधीक्षक अभियंता व मुख्य अभियंता स्तरावर देण्यात यावी.

४. मूळ स्वरूपाची अथवा अतिरिक्त नवीन स्वरूपाची कामे घेण्यात येऊ नये.

नवीन कामे घेत असताना अनावश्यक अथवा अन्य योजनेतून खेळाचे मैदान अथवा खुली जागा व्याप्ती होईल असे प्रस्ताव घेण्यात येवु नयेत. सदर कामे अर्थसंकल्पीय मंजूर निधी व प्रगतीपथावरील कामांची उर्वरित किंमत (Spill Amount) पाहून मंजूर करण्यात येतील.

५. दुरुस्ती कामांना प्रशासकीय मान्यता देताना नियोजन विभागाच्या संदर्भाधीन क्र.१ च्या शासन परिपत्रकातील परिच्छेद-२ मध्ये नमूद सूत्राच्या आधारे येणाऱ्या किंमतीच्या मर्यादेत मान्यता द्यावी. सदर येणाऱ्या मर्यादेत कामे मंजूर करण्याची मर्यादा खालीलप्रमाणे संबंधित अधिकाऱ्यांना राहील.

अ.क्र.	दुरुस्ती प्रकार (Type of Repair)	कामे मंजूर करण्याची मर्यादा (Spill Cost)	मंजूर प्राधिकारी
१	किरकोळ दुरुस्ती (Current Repairs) (CR)	३४%	कार्यकारी अभियंता
२	विशेष दुरुस्त्या (Special Repairs) (SCR)	३३%	अधिक्षक अभियंता
३	विविक्षित दुरुस्त्या/ भांडवली स्वरूपाची दुरुस्ती (SDR/CTR)	३३%	मुख्य अभियंता

६. एखादा ठेकेदार दुरुस्तीचे काम वेळेत पूर्ण करत नसेल, अर्धवट काम करून निवास करणाऱ्या मुलांना त्रास होत असेल तर त्यांचे कार्यारंभ आदेश रद्द करून फेरनिविदेची कार्यवाही करून कामे त्वरीत पूर्ण करणेसाठी दक्षता घ्यावी.

७. सदर दुरुस्तीच्या विविध बांधकामासाठी खालीलप्रमाणे दोषदायीत्व कालावधी (Defect Liability Period) निर्धारीत करणेत आला आहे.

- (अ) विविक्षित दुरुस्त्या/ भांडवली स्वरूपाची दुरुस्ती (SDR/CTR) - ५ वर्षे
- (ब) विशेष दुरुस्त्या (Special Repairs) - २ वर्षे
- (क) किरकोळ दुरुस्ती (Current Repairs) - १ वर्षे

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०२२८९९९५९३९२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि. फ. वसावे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.सभापती/उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
४. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
९. सर्व मा.विधानपरिषद/विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- १०.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ११.अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२.महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
- १३.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
- १४.आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
- १५.सर्व जिल्हाधिकारी.
- १६.मुख्य अभियंता, बांधकाम व्यवस्थापन कक्ष, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७.अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशि/ठाणे/अमरावती/नागपूर.
- १८.अधिक्षक अभियंता, सा.बां. (आदिवासी) मंडळ, नाशिक/नागपूर.
- १९.कार्यकारी अधियंता, सा.बां. (आदिवासी) विभाग, नाशिक/ठाणे/अमरावती/नागपूर.
- २०.प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (सर्व).
- २१.सर्व नियंत्रक अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२.निवडनस्ती.

#####

Annexure - A

CLASSIFICATION OF MAINTENANCE AND REPAIRS OF BUILDINGS

Generally, the following items are required to be carried through the maintenance grants : --

(1) Current Repairs (CR) : Current repairs are those which are carried out as a matter of routine either annually or periodically . The petty repairs items are normally covered in such type of repairs. Items as under : --

- CR – 1** Repairs to fixtures and fastening of doors and windows.
- CR - 2** Repairs to frames and shutters of doors and windows.
- CR – 3** Repairs to Sanitary and Water supply fittings.
- CR – 4** Colour washing and patch painting of walls and doors and windows.
- CR - 5** Repairs to floors.
- CR – 6** Repairs to plaster pointing.
- CR – 7** Repairs to roof such as turning tiles, replacement of tiles/Ac sheet roofing Water proofing, courses etc.
- CR – 8** Monsoon protection such as Bamboo matting etc.
- CR – 9** Maintenance of Electrical fittings and fixtures.
- CR – 10** Miscellaneous items of similar nature, etc.

(2) Special Repairs (SLR) :

These are repairs other than current repairs which are required at long intervals and become necessary from time to time.

Such repairs are under :-

- SLR – 1** Partial Reroofing.
- SLR – 2** Distempering and Colouring.
- SLR – 3** Replacement of water supply and sanitary pipes.
- SLR – 4** Periodical Oil Painting.
- SLR – 5** Replacement of Electrical Wiring.
- SLR – 6** Plaster to walls
- SLR – 7** Miscellaneous items of special repairs in case of any damage, etc.

(3) Specified Repairs (SDR) : This category of repairs includes major repairs with a view to structurally strengthen the building , prolong its life , improve the hygienic conditions and important safety of the building .

The items of repairs are as under :--

- SDR – 1** Renewal of old dilapidated roof with M. Tiles, A. C. Sheet etc.
- SDR – 2** Renewal of decayed doors and windows.
- SDR – 3** Réplumbing to reduce leakages from water pipes and down take pipes.
- SDR – 4** Guniting and corrosion protection.
- SDR – 5** Renewal of electric wiring which has outlived its life,
(Wherever guniting is necessary renewal of electrical wiring should be considered.)
- SDR - 5A** Replacement of motors, pumps, hoists etc. which have outlived economical life.
- SDR – 6** Where external walls are wet due to leakages, etc. the replastering work can be undertaken if that is the cause of leakage.
- SDR – 7** Water proofing to stop leakage and dampness.
- SDR – 8** Plinth protection work, If the building is situated on B.C. Soil strata.
- SDR – 9** Drainage improvements including provision of gutters around the plinth, were required.
- SDR – 10** Reconstruction of old cracked / decayed Brick Pillars / Walls.
- SDR – 11** Work of replacement of weather sheds.
- SDR – 12** Renewal of Damaged flooring.